

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.н. Камелия Николова

Национална академия за театрално и филмово изкуство;
Институт за изследване на изкуствата, Българска академия на науките
за представените научни и художествено-творчески трудове за участие
в конкурса за заемане на академичната длъжност ДОЦЕНТ (Танцов театър),
в професионално направление 8.4. Театрално и филмово изкуство,
научна специалност „Театрознание и театрално изкуство”,
обявен от катедра „Драматичен театър“ НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов
в „Държавен вестник“, бр. 91/ 15.11.2022 г.,
с единствен кандидат: гл. ас. д-р АЛЕКСАНДЪР МАНДЖУКОВ

За конкурса гл. ас. д-р Александър Манджуков е представил 3 театрални спектакъла с негово участие като хореограф, създадени след май 2019 г., когато заема длъжността „главен асистент“. Това са спектаклите „Ромео и Жулиета“ от Шекспир, режисьор Анастасия Събева, хореограф Александър Манджуков, Младежки театър, премиера 22.10.2019; „Майстора и Маргарита“ от Булгаков, режисьор Николай Поляков, хореограф Александър Манджуков, Младежки театър, премиера 11.12.2021 и „Помниш ли, когато ...“, хореография и постановка Александър Манджуков, Колдпииз танцово-театрална компания, Открита сцена „Сълза и смях“, премиера 16.09.2021.

Всички представени документи според изискванията на ЗРАСРБ, както и художествено-творческата дейност, представена от кандидата за участие в конкурса, отговарят изцяло на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност *доцент*.

За обект на моето становище взимам изброените по-горе спектакли на Александър Манджуков, предложени от него за участие в конкурса за доцент по танцов театър, както и имам предвид някои от останалите му хореографски решения за театрални постановки и танцови проекти, творчески изяви и преподавателската му дейност като главен асистент по същата специалност в НАТФИЗ.

През последните четири години, след като печели конкурс за главен асистент по танцов театър в НАТФИЗ Александър Манджуков участва като хореограф или създава като постановчик хореограф повече от 10 спектакъла на различни професионални сцени в страната, както и подготвя със студентите по Танцов театър самостоятелно или като асистент хореограф на проф. Петя Цветкова 3 дипломни спектакъла („Пепелище“, премиера 13.10.2020; „Дъх разстояние“, премиера 11.02.2022 и „Горски цар“, премиера 9.11.2022). Освен тях е канен като хореограф и в редица дипломни спектакли на

студентите по Актьорство за драматичен театър. Дипломни представления с хореографията на Александър Манджуков често са селектирани за участие в международни фестивали – „Дъх разстояние“ е показан на фестивала “Fist” - Пиров, Сърбия, а „Пеперище“ – в програмата на “Sturm and drang” в Скопие, Македония. Самият хореограф също редовно е канен да води уъркшопи по танцови техники у нас и в чужбина, както и да участва в конференции и работни срещи на престижни национални и международни форуми.

Този респектиращ списък от спектакли и творчески, научни и педагогически изяви на Александър Манджуков сам по себе си вече убедително го ситуира в полето на танцовия театър, съвременния танц и театралната практика у нас като цяло и непременно трябва да бъде открит като един от безспорните приноси на представената от него художествено-творческа и преподавателска дейност.

Очертаният по-горе обемен списък от постановки и изяви обаче е особено важен и от още една гледна точка. В неговия контекст ясно се откроява внимателният и, бих казала, концептуален подбор на избраните от Александър Манджуков три представления за участие в конкурса. Едното от тях – „Помниш ли, когато ...“ (2021) е авторски спектакъл на хореографа в полето на съвременния танцов театър, второто – „Ромео и Жулиета“ (2019) е спектакъл в духа на игровия и импровизационния театър, създаден от режисьорката Анастасия Събева, с която той най-често работи и която трайно поддържа интереса си към този сценичен вид, и третото – „Майстора и Маргарита“ е постановка в естетиката на конвенционалния режисьорски театър, на който Николай Поляков е един от утвърдените представители.

С този подбор кандидатът целенасочено заявява своето разбиране за мястото и ролята на танцовия театър и на хореографа в съвременното сценично изкуство. Най-кратко те могат да бъдат определени като пространство и стратегии за натрупване и развитие на идеи, физически и емоционален тренинг, разнообразни танцови техники и движенчески умения в изпълнителя за създаването на спектакли в широк спектър от театрални форми – от съвременния танц и танцовия театър през експерименталните мултижанрови сценични произведения и пърформанси до традиционната театрална постановка. Още в подготовката си като танцор по време на следването си в специалността „Танцов театър“ (бакалавър) в класа на проф. Петя Цветкова в НАТФИЗ и след това като хореограф в магистърската програма „Театрално изкуство“ с профил „Танцов театър“, която завършва с дипломна работа на тема „Пина Бауш – „Кафе Мюлер“: някои особености на сценичното поведение на актьора за танцов театър“ (2012)

Александър Манджуков формира и развива това свое убеждение като настойчиво и последователно търси и изучава и неговите основи, изследвайки в детайли концепциите и работата на Пина Бауш. Той продължава и задълбочава интереса си към изграждането на владеещ разнообразни техники и умения актьор с подготовката на дисертационния си труд “Сценични практики от танцовия театър на XX век и приложението им в обучението на съвременния актьор” (2019). Именно посоченото разбиране и натрупаните практически и теоретични знания и умения на Александър Манджуков за изграждане на танцова естетика и на изпълнител с възможности за креативно присъствие в различни форми на театралното изкуство и специално в съвременния танц и танцовия театър, от една страна, и в драматичния театър и пърформанса – от друга, е основният принос на работата на хореографа.

Прилагането от Александър Манджуков на коментираното схващане и на знанията и уменията за неговото реализиране в обучението на студентите като преподавател по „Танцов синтез“, „Съвременни театрални техники“, „Техника на джаз танца“ и „Техники и подходи на поддръжките в танцовия театър“ са следващият, не по-малко значим, принос на кандидата.

Освен всичко казано дотук, непременно бих искала да подчертая и още едно важно качество на представените материали и на работата на гл.ас. д-р Александър Манджуков като цяло. Става въпрос за неговото впечатляващо усилие както в практическата му дейност, така и в теоретични текстове и доклади на специализирани форуми, преди всичко сам да подреди, осмисли и изясни за себе си досегашния си опит на танцьор, хореограф и преподавател по танцов театър и съвременен танц. Точно това усилие да анализира извървяния от него път и да отсее от направеното онова, което е подходящо, креативно и работещо за студентите, които обучава е и още един, при това особено ценен принос на предложените от кандидата трудове.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: От представените материали по конкурса, както и от личните ми впечатления от гл. ас. д-р Александър Манджуков като интересен и креативен танцьор и хореограф, както и като мой колега в преподавателската работа, съм убедена, че той е подходяща и достойна кандидатура за академичната длъжност *доцент* по Танцов театър в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“. Като член на научното жури ще гласувам положително за неговия избор.

Гласувам ДА.

10 април 2023 г.

Проф. д.н. Камелия Николова